



Mai vei Elder Donald L. Hallstrom  
Ena Mataveiliutaki ni Vitudagavulu

# A Cava na iValavala sa Kilikili kei Kemudou?

*Na veisau cava soti e gadrevi vei keda me da vaka  
na ivalavala ni tamata sa kilikili kei keda?*

**N**i da vakasamataka ni yaco tiko e vuravura raraba na soqoni oqo, e vakananumi kina vei keda ni sega tale ni dua na ka e rawa ni vakatauvatani ki na soqoni oqo—ena veivanua kecega. Na inaki ni soqoni ni matabete ena koniferedi raraba me da vakavulici kina na matabete ena ivalavala ni tamata e kilikili kei keda (raica na 3 Nifai 27:27) ka me vakauqeti me da yacova na inaki oya.

Ena noqu veiyabaki ni Matabete i Eroni mai Awai ena veimama ni

senijiuri sa oti vakakina noqu kaulotu voli mai Igiladi, keimami dau soqoni vata ena veivalenilotu ka vakarorogo (ena yalo ni sasaga kaukauwa) ki na soqoni ni matabete ni vakayagataki na wa ni talevoni. Ena veiyabaki e muri sa rawa kina ni kaburaki mai na setilaiti ki na veivanua digitaki eso ni Lotu ena disi lelevu ni ciqociqo me rawa kina ni keimami rogoca ka raica na veika e vakayacori. Sa dua na ka na neimami qoroya na kilaka vakamisini oya! E vica wale sa rawa me ra raitayalotaka



na vuravura nikua, ka rawa kina vua ga e dua e tiko nona selevonivuku, kompiuta lailai, se kompiuta me ciqoma na itukutuku mai na soqoni oqo.

Ia, na kena sa rawati vakalevu cake me rogoci na domodra na italai ni Turaga, ka tautauvata ga kei na domona na Turaga (raica na V&V 1:38), ena sega na betena vakavo kevaka eda sa tu vakarau me da ciqoma na vosa (raica na V&V 11:21) ka muria. E kena itukutukuni rawarawa, na inaki ni koniferedi raraba kei na soqoni ni matabete oqo ena qai taucoko duadua ga kevaka eda sa tu vakarau me da cakava—kevaka eda sa tu vakarau me da cakacakataka ka veisau.

Ena vicasagavulu na yabaki sa oti au veiqaravi voli vakabisopi. Ena dua na gauna balavu keirau dau sota tiko kina kei na dua na turaga ena neitou tabanalevu ka qase vei au ena vica vata na yabaki. Sa leqa na nodrau veimaliwai kei na watina ka ra sa yawaki koya sara na luvena. Sa dredre vua me taura toka na nona cakacaka, sega ni dua nona itokani voleka, ka kunea ni sa dredre sara nona dau veimaliwai kei ira na lewe ni tabanalevu sa mani yaco me sega ni taleitaka na veiqaravi ena Lotu. Ena dua na neirau veivosaki bibi me baleta na bolei tiko ni nona bula, a kala mai vei au—me tinia na veivosaki e vuqa keirau sa cakava—ka kaya, “Bisopi, au rui dau cudrucudru vakalevu, sa ivakarau sara tu ga ni noqu bula oya!”

E vakidacalataki au saraga ena bogi oya na vosa oqori ka se bikai au tu ga me tekivu mai na gauna oya. Ni sa lewa na tamata oya—ni dua vei keda sa mai tinia vakaoqo—“Sai vakarau sara tu ga ni noqu bula oya,” eda sa sorovaka na noda rawa ni veisau. E vinaka cake me da vakarewataka na kuila vulavula, biuta i ra noda iyaragi, vakadrukai ena ivalu, ka soro—sa sega tale ni dua na vakanuinui ni qaqa. Ena so beka vei keda ena nanuma ni sega ni o keda oqori, e rairai keda vakayadua e dau vakamacalataka vakaoqo e dua beka se rua na itovo ca ni, “Sai vakarau sara tu ga ni noqu bula oya.”

Ia, eda mai sota tiko ena soqoni ni matabete oqo baleta na keda ituvaki ena gauna oqo e sega ni ituvaki e



rawa ni da yaco me vakakina. Eda sota eke ena bogi nikua ena yaca i Jisu Karisito. Eda sota ena yalodei ni na solia vei keda yadua na Nona Veisorovaki—se vakacava tu na noda malumalumu, na noda guce, na noda vakabobulataki—na noda rawa ni veisau. Eda sota ena yalovakanuinui, ni noda veisiga ni mataka, se vakacava tu na noda bula e liu, ena rawa ni vinaka cake.

Ni da mai tiko ena soqoni oqo ena “kena inaki dina” me da veisau (Moronai 10:4), sa na curuma vakavinaka sara na Yalotabu na utoda kei na noda vakasama. Me vaka a vakatakila na Turaga vua na Parofita o Josefa Simici, “Ia ko ira sa . . . vakabauti au”—nanuma tiko, na vakabauta e ivakavuvuli ni kaukauwa kei na cakacaka—“au na sovaraka vei ira na noqu Yalotabu ena siga era sa soqoni vata kina” (V&V 44:2). Kena ibalebale na bogi nikua!

Kevaka o nanuma ni sega ni rawa ni o rawata na nomu bolebole, meu tukuna mada vei kemuni e dua na

tamata keitou a sotava ena dua na koro lailai ena taudaku kei Hyderabad, mai Idia, ena 2006. A vakaraitaka na tamata oqo e dua na ivakaraitaki ni gadрева me veisau. A sucu o Appa Rao Nulu ena dua na vanua se bera ni vakatorocaketaki mai Idia. Ni se qai yabaki tolu, a tauvi polio ka sa mani lokiloki tu kina. Era vakavulica vua o ira era bula veimaliwai kaya ni sa vakaiyalayala walega na veika e rawa ni rawata. Ia ni yaco me dua na itabagone qase cake a sotavi ira na noda daukaulotu. Erau a vakavulici koya ena dua na kaukauwa cecere cake, ena bula oqo kei na tawamudu sa bera mai. A papaitiso ka vakadeitaki me lewe ni Lotu. Ni sa tu vua e dua na ivakarau ni rai cecere cake, sa biuta nona takete me ciqoma na Matabete i Melikiseteki ka laki kaulotu. Ena 1986 a tabaki me italatala qase ka kacivi me veiqravi e Idia. E sega ni rawarawa na taubale—a solia nona igu, ena nona vakayagataka na ititoko e ligana ruarua, ka dau lutu vakalevu—ia e

sega vakadua ni yaco mai na vaka-sama ni tu vakasuka. A yalataka me na veiqravi vakadaukaulotu ena yaldo-dina kei na veidokai, a yaco vakakina.

Ni keitou sotavi Baraca Nulu, ni otiveleka ni 20 na yabaki mai na nona kaulotu, a kidavaki keitou ena yalomarau ena vanua e yala kina na gaunisala ka kauti keitou sobu yani ena dua na gaunisala qele sukusukura ki na vale rumurua e vakaitikotiko kina kei na watina kei na tolu na lvedrau. Oya e dua na siga katakata ka logaloga ca. Se dredre voli ga vua na taubale, ia e sega ga ni vakalomaloman koya. Ena nona gugumatu, sa yaco me dua na qasenivili, ka vakavulici ira na gone ena koro oya. Ni keitou curu yani ki na nona vale maqosa, a kauti au sara ki na dua na tutu ka dreta mai e dua na kateni ka tu kina na veika bibi duadua e taukena. A vinakata meu raica e dua na tikinipepa. E vakaoqo na ka e volai tu kina, “Ena vakanuinui vinaka kei na veivakalougatataki vei Elder Nulu, e dua na daukaulotu yaloqaqa ka dau mama-raru; [tikinisiga] 25 ni June, 1987; [saini] Boyd K. Packer.” Ena soqoni oya, ni veisiko yani ki Idia o Elder Packer ka vosa vei ira e dua na ilawalawa daukaulotu, a vakadeitaka vei Elder Nulu na vanua e rawa ni yacova. Me kena ivakaleka-leka, na ka e tukuna vei au ena siga oya ena 2006 o Baraca Nulu ni sa veisautaki koya na kospeli—me tudei!

Ena veisiko oya ki na nodratou vuvale na Nulu, a tomani keitou yani na peresidi ni kaulotu. A tiko yani e kea me vakatarogi Baraca Nulu, o watina, kei iratou na luvena—me rau lai ciqoma na itubutubu nodrau edaumeni ka vauci vata; ka ra vauci vei rau nodratou itubutubu o iratou na gone. Keitou a vakaraitaka talega kina vei iratou na matavuvale na veika sa vakarautaki tiko me ratou lako ki na Valetabu mai Ogo Kogo, Jaina me baleta na cakacaka vakalotu oqori. Eratou tagi ena marau ni sa vakarau me vakavotukana na nodratou tatadra ena dua na gauna balavu.

Na cava e namaki vua e dua e taura tu na matabete ni Kalou? Na veisau cava soti e gadrevi vei keda me da vaka na ivalavalava ni tamata sa kilikili kei keda? Au vakatura e tolu na ka:



1. Eda gadreva me da tagane ni matabete! Se da gonetagane ka taura tu na Matabete i Eroni se tamata uabula ka taura tu na Matabete i Melikiseteki, eda gadreva me da tagane ni matabete, ka vakaraitaka na matua vakayalo baleta ni da sa veiyalayalati oti. Me vaka e tukuna o Paula, "Niu a gone, au a dau vosa me vaka na gone, au a kila ka me vaka na gone, au a dau vakanananu me vaka na gone: ia niu sa yaco me tamata bula, au sa biuta tani na ka vagonegomea" (1 Korinica 13:11). E dodonu me da duatani baleta ni tu vei keda na matabete—sega ni da qaciqacia se dokadoka se vakalevlevui keda—ia me da yalomulamalu rawarawa ni vakavulici ka yalomalua. Na ciqomi ni matabete kei na kena veitutu e dodonu me vakaibalebale vei keda. E sega ni dodonu me caka ga ni sa "yaco mai na kena gauna" ia e dua na ivalavalala tabu ni veiyalayalati ka caka ena vakasama titobu. E dodonu me dokai ka vakavinavinakataki ka me vakaraitaka na noda ivalavalala. Kevaka dau vakavudua na noda vakasamataka na matabete, sa dodonu me da veisau.
2. E dodonu me da veiqraravi! Na inaki ni noda taura na matabete me da "vakayacora vakavinaka na noda itavi" (raica na V&V 84:33) ena

noda qaravi ira na tani. Me levei na noda itavi bibi duadua ni qaravi ira na watida kei na lueda, sega ni ciqoma se qarava vinaka noda itavi ena Lotu, se sega ni kauwaitaki ira na tani vakavo na gauna e qai vinaka kina vei keda e sega ni ivakarau e dodonu me tu vei keda. E tukuna na iVakabula, "Mo lomani Jiova na nomu Kalou ena lomamu taucoko, kei na yalomu taucoko, kei na nomu nanuma kecega" (Maciu 22:37) ka qai tomana e muri, "Kevaka ko sa lomani au, mo muri au" (V&V 42:29). Na yalokocokoco e veisaqasaqa kei na noda itavi vakamatabete, ia kevaka sa itovo tiko ni noda bula, sa dodonu me da veisau.

3. Eda gadreva me da bula kilikili! E sega beka niu na rawata na veika e rawata o Elder Jeffrey R. Holland ena nona vosa ena soqoni ni matabete ena vica na yabaki sa oti me "na tu voleka mada kina e matamuni . . . , kau na vosa vakadodonu sara vei kemuni me talave mada vakalailai na vacu ni matamuni" ("Me da vala Tiko," *Liaona*, Nove. 2011, 45); ia, kemuni na taciqu, sa dodonu me da yadrava ni dau kidomoka na mana ni noda matabete na ivalavalala ciqomi vakavuravura. Kevaka eda nanuma ni da rawa ni vacitora na iyaloyalo vakasisila se

na voroki ni bula savasava se na lasu ena kena iwalewale cava ga ka na sega ni yaco na kena revurevu ca ena noda matavuvale, eda sa lawakitaki tiko. E kaya o Moronai, "Dou kitaka na ka kecega ena yalodina" (Momani 9:29). A dusimaka ena qaqa na Turaga, "Ia au sa vakarota mo dou qarauni kemudou, ka gumatua ni muria na ivakavuvuli ni bula tawamudu" (V&V 84:43). Kevaka se tu eso na ivalavalala se bera ni wali ka vakataotaka tiko noda bula kilikili, sa dodonu me da veisau.

Na isau taucoko duadua ga ni taro nei Jisu Karisito "ia a cava na ivalavalala sa kilikili kei kemudou?" sai koya na kena a solia vakamatata sara o Koya: "Mo dou vakataki Au" (3 Nifai 27:27). Na veisureti me da "lako vei Karisito, ka biuta tani na ivalavalala sa sega ni vakalotu mo dou vinaka kina" (Moronai 10:32) e gadrevi ka namaki kina na veisau. Ena yaloloma veivueti, e sega ni biuti keda duadua tu o Koya. "Ia na noqu loloma sa rauti ira kecega sa vakamalumalumutaki ira vei au . . . Ia, kau na vakaukauwataki ira ena veika era sa malumalumu kina" (Ica 12:27). Ni da vakararavi ena nona Veisorovaki na iVakabula, eda na rawa ni veisau. Oqo au vakadeitaka. Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■